

Viața intelectuală—adică Istoria, Știința și Poezia --manifestată prin scris, se numește Literatură.

Fiindcă cea mai mare parte din cunoștințele ome-nești, pe care am voi să le istorisim, se cunosc din scris, se poate zice că o Istorie literară este re-zumatul literaturii unui popor, făcut fiind a-cest rezumat pe baza cunoașterii prealabile a limbei în care sînt scrise operele literare (Interpretarea gramaticală), a cuprinsului lor (Interpretarea istorică), a stilului genului literar din care fac parte (Interpretarea generică) și a stilului particular autorilor cărora se atribuiesc (Interpretarea indi-viduală), precum și pe baza cercetării prealabile dacă o operă oarecare este scrisă în limba poporului căruia se atribuie (Critica gramaticală), dacă cuprinde cunoștințele poporului aceluia (Critica istorică) ori caracterele specifice ale genului literar din care face parte (Critica generică sau estetică) ori caracterele specifice ale autorului căruia este atribuită (Cri-tica individuală), dacă în sfîrșit literile scrisorii și materialul cu care s'a executat scrisoarea se potri-vesc cu aceleași elemente din scrierile autentice ale cutărui timp, cutărui popor, cutărui autor, etc. (Cri-tica externă).

Rezumatul unei literaturi se poate face în două feluri: sau astfel că se urmărește de istoric fiecare din cele trei feluri de cunoștinți, cu subdiviziunile lor, fără întrerupere de la o epocă la alta, adică de la tim-pul cînd începe istorisirea până la timpul cînd se sfîr-